

KRYSTALLISERINGER

alkymi, design & romantikk

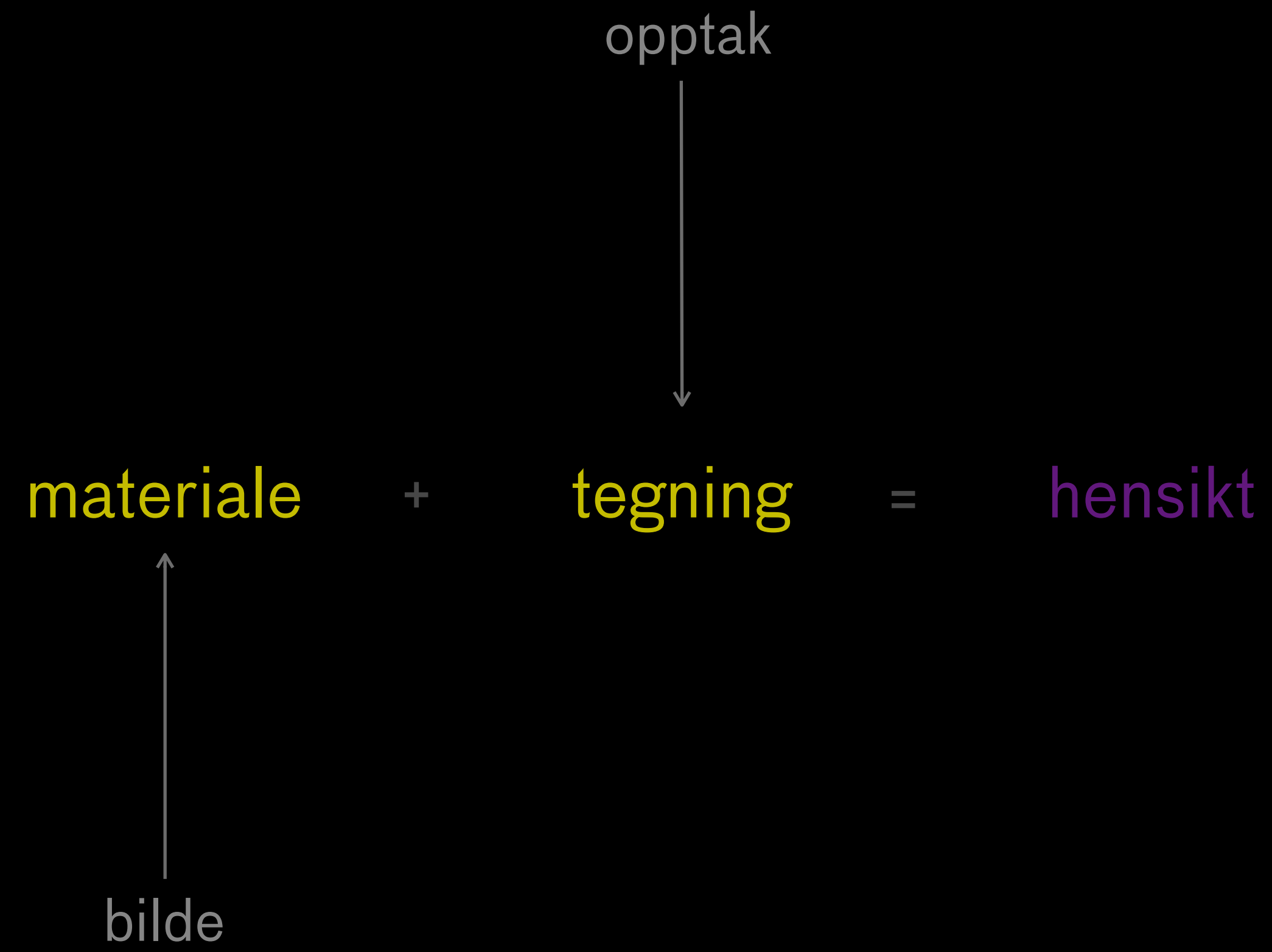
theodor.barth@khio.no

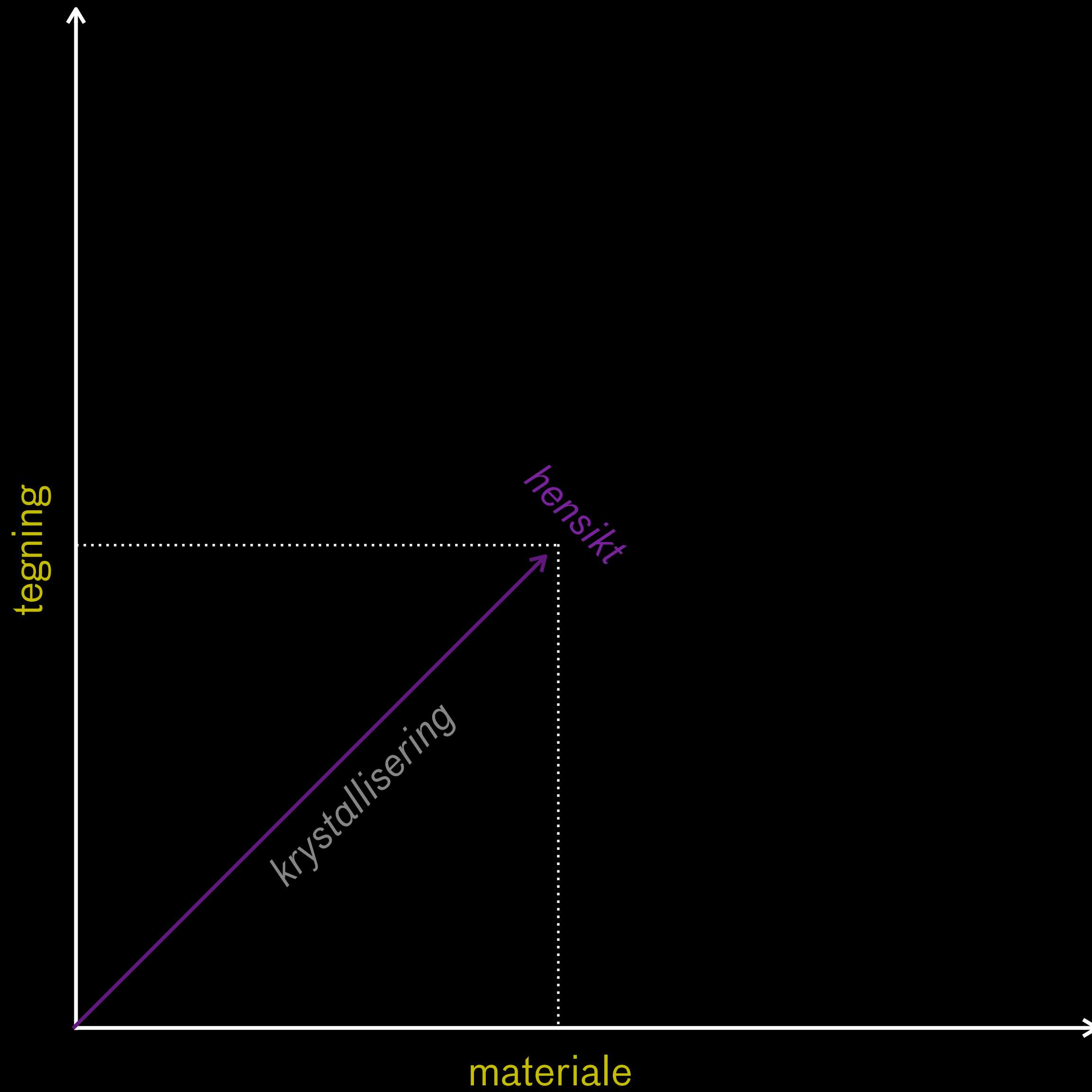
MONA PAHLE BJERKES FORELESNINGSREKKE

21.03.2022

DESIGN (it. *disegno*=tegning/hensikt)
design er det animerende/livgivende
prinsippet i alle kreative prosesser

I **alkymien** har salt stått for kroppen—det som er igjen etter at den fortæres av ild, og det som ligger til grunn for nytt liv. Salt er forbindelsen mellom død og liv. Denne læren går tilbake til Paracelsus (1493-1541).

Simondon (1924-1989): krystallisering kjennetegner *individer* slik de manifesterer seg i et fysisk miljø. Altså når en prosess responderer på et miljø. Det er ikke viktig om *prosessen* og det *assosierte miljøet* er fysisk (f.eks. salt)/psykologisk (f.eks. læring). Denne tilnærmingen til krystallisering kan fornye **design**.

Stendhal (1783-1842): «Det jeg kaller krystallisering, er en mental handling, som i alle hendelser gjør stadig nye oppdagelser/ser nye forekomster av hvor perfekt kjærlighetens gjenstand er.»

Utdraget er fra boken *Om kjærlighet* som ble gitt ut i 1826, etter forfatterens ulykkelige kjærlighet til en Matilde han traff i Milano. Han er en litterær eksponent for **romantikken**.

KRYSTALLISERINGER

vi er interessert i krystallisering som en forbindelse mellom stort og smått i designprosessen som oppstår med vårt eget og tidens arbeid...

2013:

«porØs associates ideas about architecture, craft and landscape, reasoned in the form of a grotto. The project originated with a question about porosity and became a project of representation and a demonstration of active geological and chemical processes. Porøs is a collection of cisterns that distribute, filter, irrigate, and evaporate water, and others that hold mnemonic representations. Water-soluble chemicals evaporate and deposit crystalline formations, and using pumps and compressors, a controlled air-water mix pushed through the pores creates an audible and visible effect – atomizing. This hissing signals a micro-climate at the surface of the tablets. Porøs has been a means to metamorphosize science and ethnography in the form of a geo-physical landscape.»

Neil Forrest

Phenomenon + Apparatus

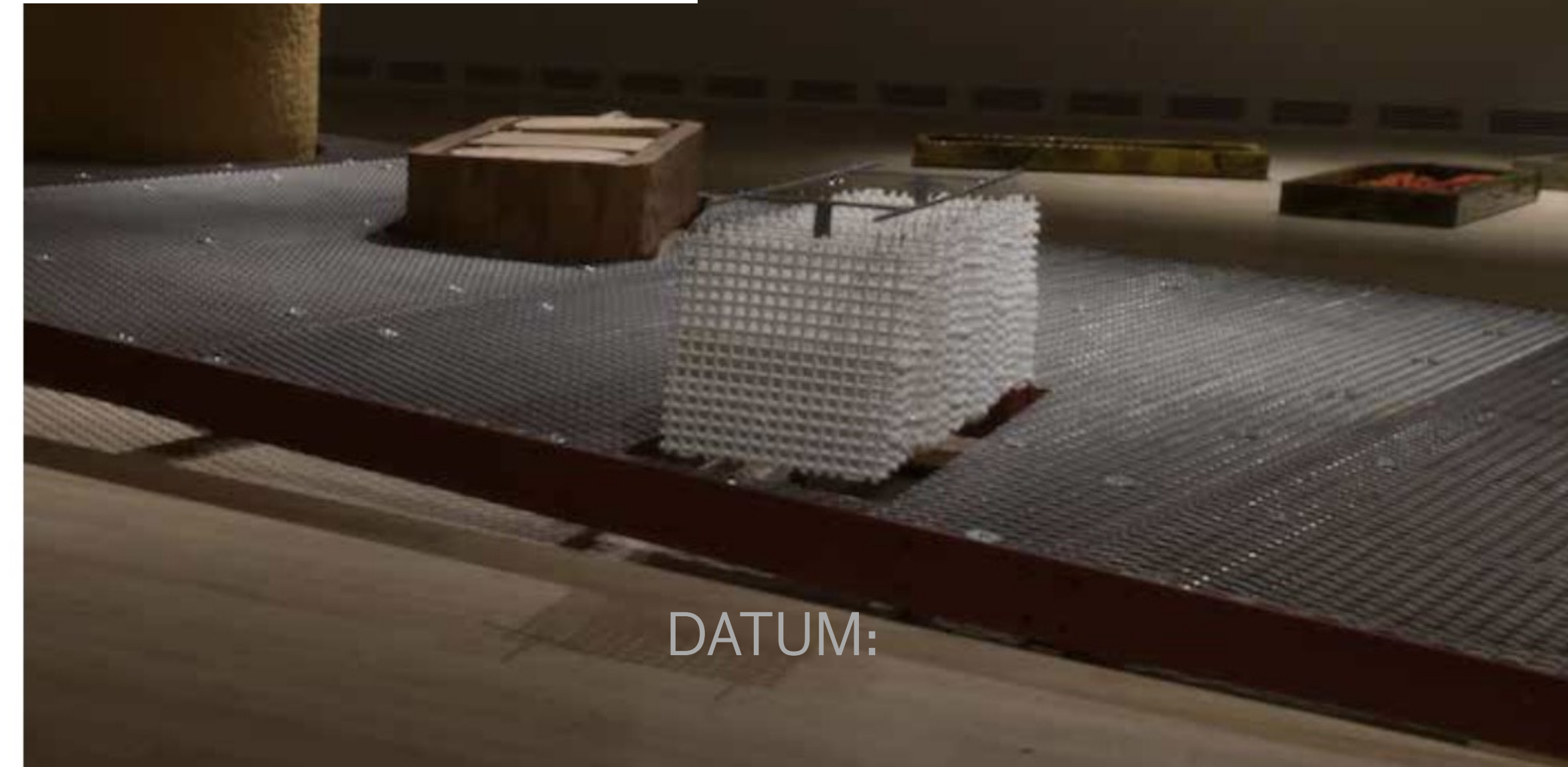
Neil Forrest

Nova Scotia College of Art and Design, Halifax, Canada

Porøs is an installation of ceramic cisterns and circulatory elements rendered in porous ceramic media. In a topography of large vessels, some hold liquid, others distribute, filter and block, irrigate, and still others evaporate water. For me, these are objects to suggest distillation, archaeology, micro-climes and metamorphosis. The ceramic volumes are designed to mediate liquids in several ways and so become a narrative commodity, moving by passive means and from one state to another – liquid to gas, liquid to solid. Evaporation becomes part of the ceramic entities to modify the ambient air.

Porøs conflates architecture, craft and landscape. The architecture in Porøs – the datum or ramp – is provisional, and acts as a cropping tool to situate ceramic objects that move, filter and reveal liquids. Porøs follows the tradition of grottos as an artistic expression – caverns and sanctuary – and to the realm of basements, underground cisterns, trenches, ship interiors and bunkers for which an entirely different existential expression is to be found. Porøs is resolved as an inclined plane made of framed steel mesh units, bolted together and lifted off the ground – with objects that both pierce and sit under.

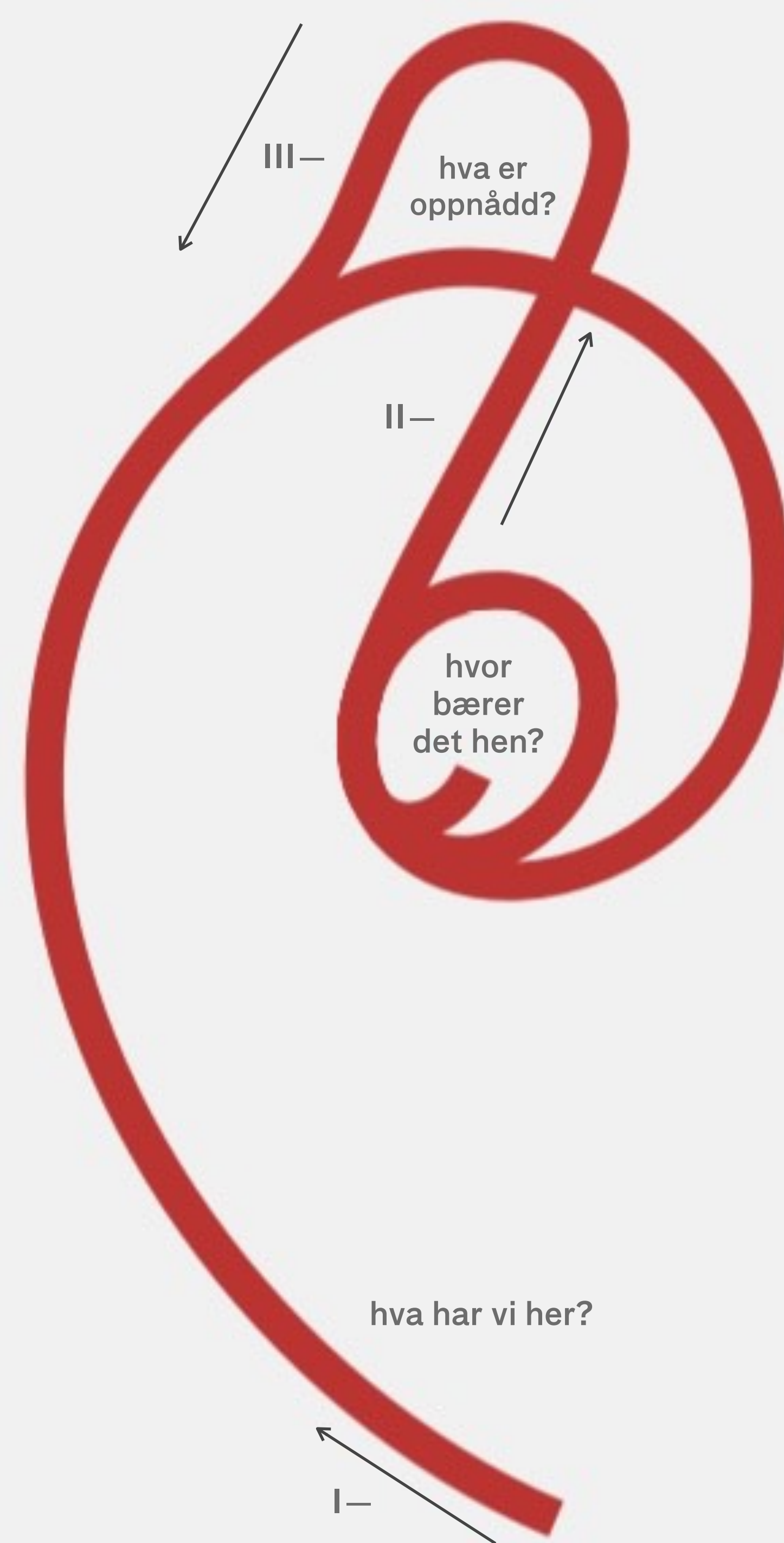
Image Porøs, 2014-2017, Stoneware & porcelain ceramics, solubles, wood, water pump, compressor, steel mesh, additional materials

DATUM:

ET MALERI

ET BIEDERMEIER MALERI

I—Beskrivelse:
hva har vi her?

Wilhelm Bendz (1830):
Familien Waagepetersen

Wilhelm Ferdinand Bendz (1803-1832)

II—Analyse:
hvor bærer det hen?

(vi krysser sporene til maleren)

Vi begynner med gulvet...

Det enkle teppemønsteret—
nesten moderne? når er det fra?

Biedermeier (ca. 1820-1840)—
også betegnet som *sen-empire*

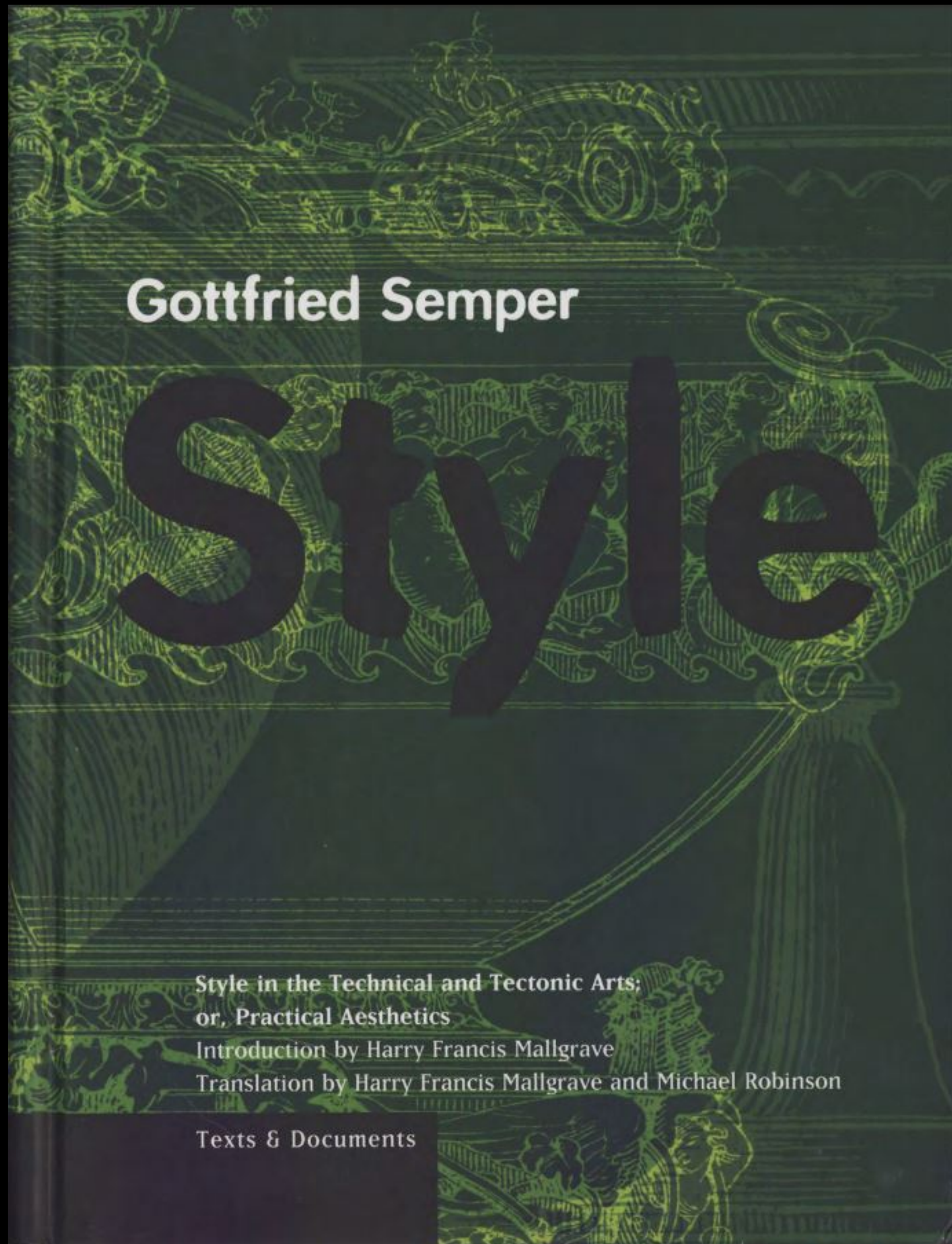

Biedermeier =
Biedermann + Bummelmayer
(besteborgerlig stil)

—*Det alt-moderne?*

Referanser: [Gottfried Semper](#)
& [Adolf Loos](#)

...

Waagepetersens skrivebord:
Bøger, korrespondanse, eske,
vitenskapelig instrument...

—Barn som små voksne...

—Hvor ser de hen?

—Mor ser på rammen rundt bildet

(det oppstår en **speiling** mellom oss, som betrakter bildet, og rommet bak det)

Far ser på mor, men lent til sitt arbeid: forretninger, vennskap, vitenskap...

Syntese—
hvordan ser vi på bildet nå?

Vi har brukt *tid* på å analysere bildet: vi startet med å koble oss *av*, fulgte deretter *arbeid-* *et* maleren har lagt i maleriet, og endte opp med å koble oss *på*. Men på en *ny* måte!

Skal Mor ut?
Har hun vært ute?

det tilstedeværende

NÅTID

det løpende

Far Waagepetersen er vingrossist—
arbeider han med avtaler, eller
korresponderer han om vitenskap?

Reinhardt Koselleck (1923-2006)— *Futures past* & en rekke andre bøker... han skriver bla. at tiden vi bruker til å 'samle trådene og gå videre' har akselerert, og dette resulterer i at forholdet mellom fortid og nåtid har endret seg (med en stadig større orientering mot det *ukjente* og *fremtiden*)

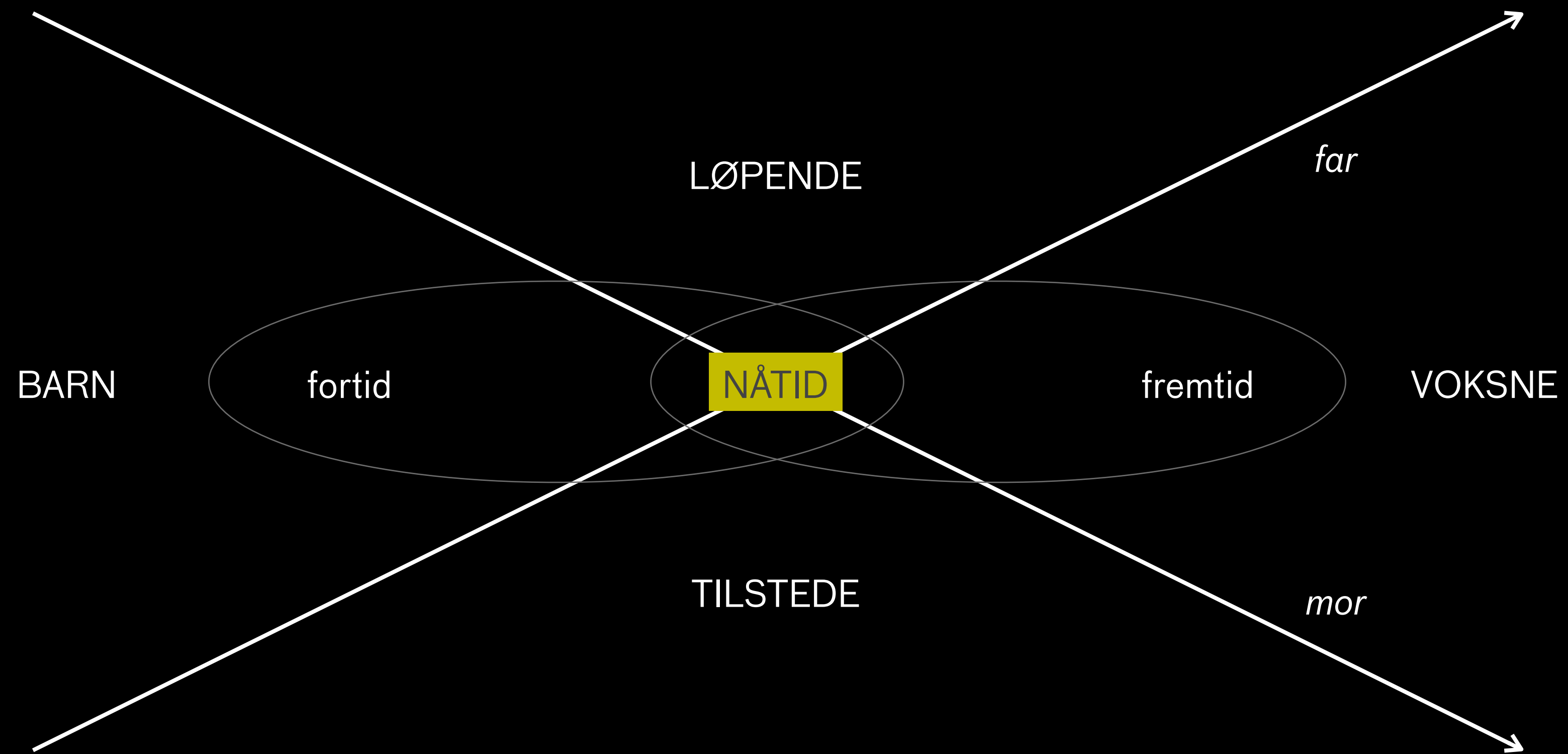

Barna har blikket mot
FORTIDEN...

(barna er symbolsk
gamle)

Foreldrene er fremskrittets
of opplysningens generasjon,
de har tatt FREMTIDEN i
sine hender...de er barnas
fremtid.

(de voksne er symbolsk
unge)

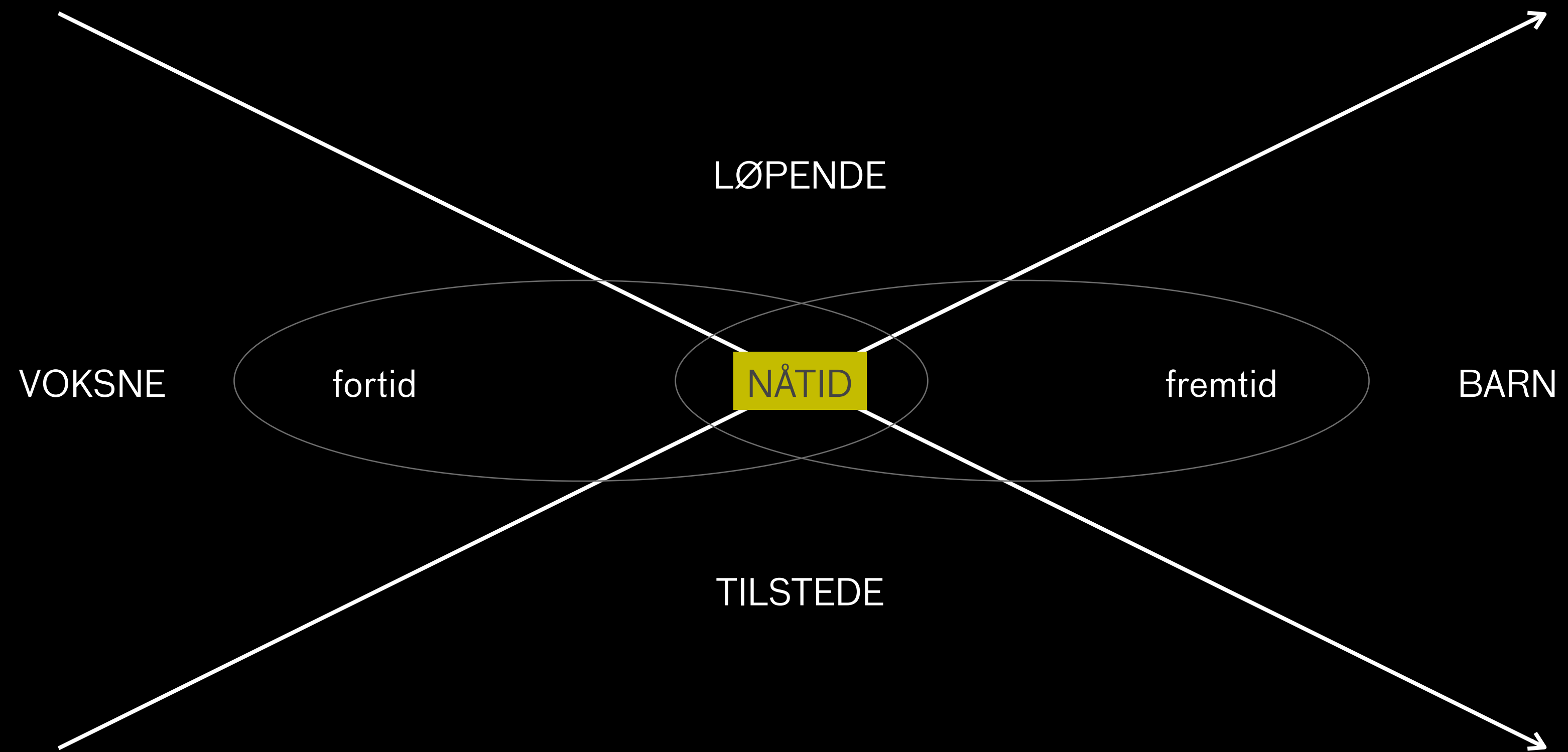

før

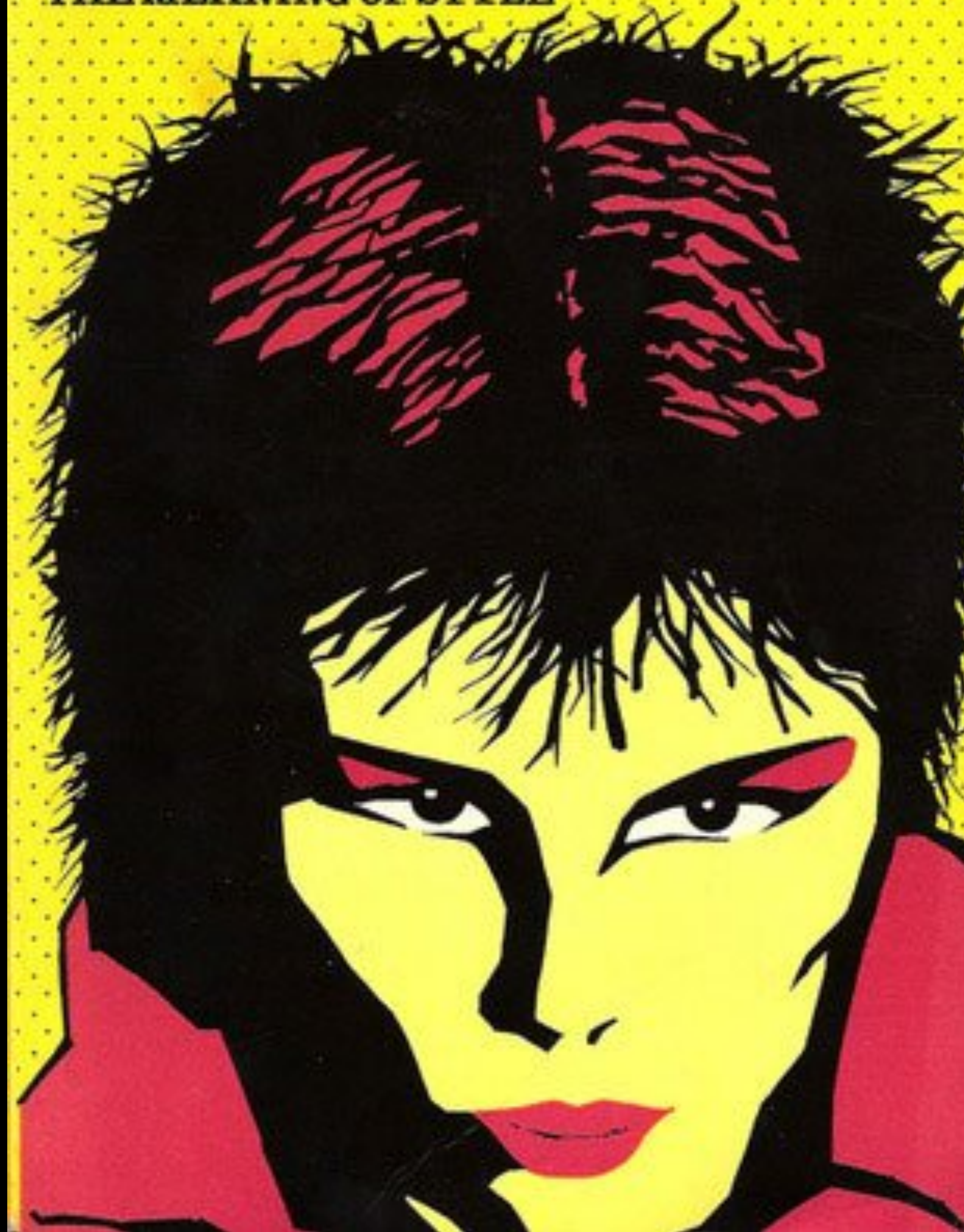
etter

2. VERDENSKRIG

DICK HERDIGE
SUBCULTURE
THE MEANING OF STYLE

I **alkymien** kan vi se *individualiseringens teater*. Den er opptatt av forekomster som skiller seg ut. Ikke av slike som gjentar seg. Den kobler seg av. Følger gangen i arbeidet, eller *prosessen*. Funnene som gjøres her brukes til å koble seg på igjen. *Informasjon*.

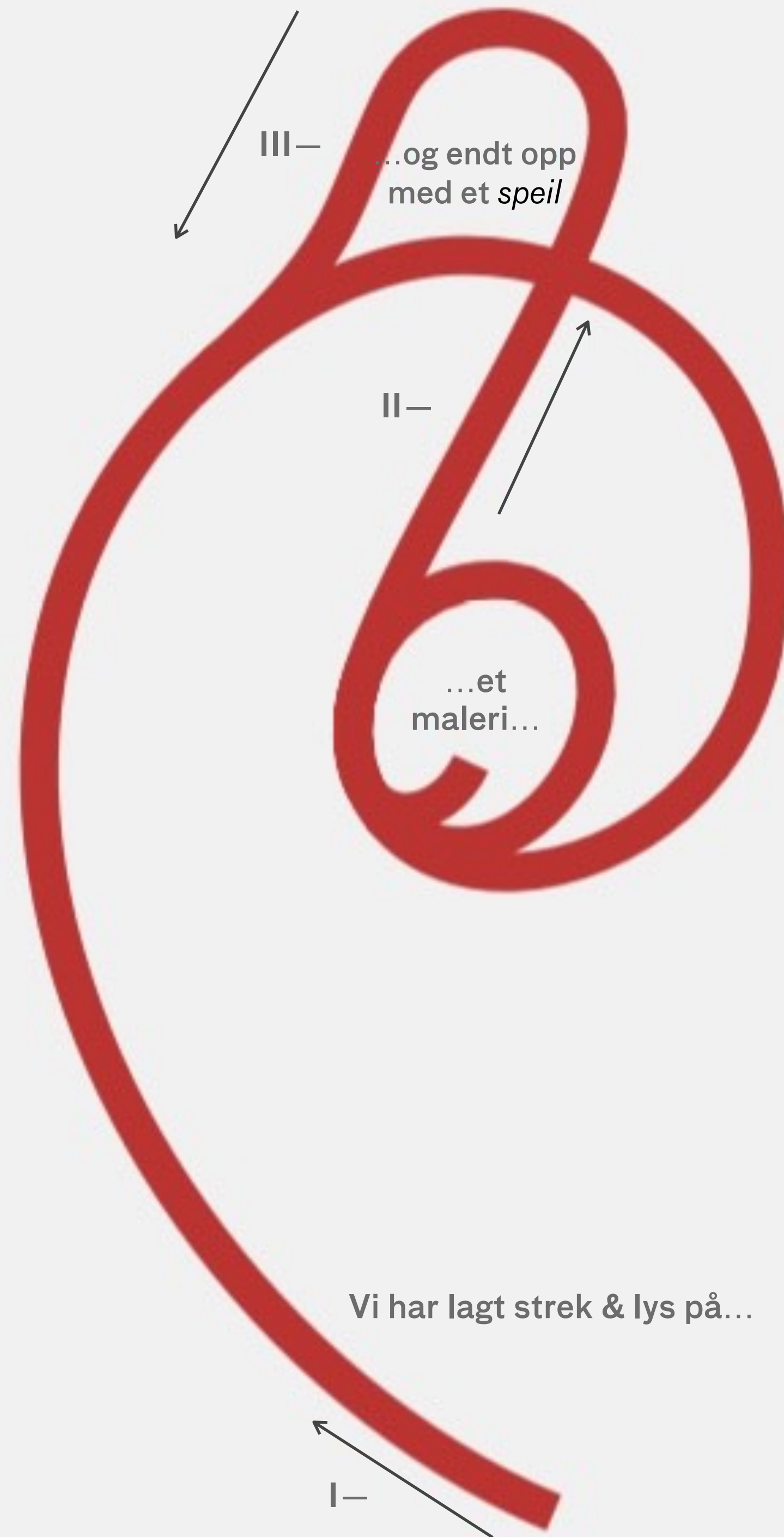
Vi kan anvende **design** i analysen av kunst som *forståelse*, når vi tar for oss bildet i forhold til tid, soner, møbler, lys og relasjoner. Vi kunne tatt for oss fargene også. Interiøret. Et drakthistorisk perspektiv ville beriket forståelsen av bildet. Jeg har begrenset meg her til å ta for meg elementer i bildet som kan *illustrere* noe. En krystallisering i kunstverket.

I **romantikken** ble det gjort detaljerte vitenskapelige undersøkelser og beskrivelser. Men de hadde en annen status, spilte en annen rolle og gikk andre ærend enn vitenskapelige data i moderne tid. Det er helt gjennomgripende i romantikken at detaljerte observasjoner og nitidig registrering (jf, [Goethe](#)) hadde til formål og oppgave å **speile** en større virkelighet (mennesket inngår, men ikke står i sentrum av speilingen). *Hva er miljøpotensialet til denne tanken idag?*

Men hva har skjedd?

Ved å forsøke å jobbe med alkymi, design og romantikken *samlet* har jeg lært noe om kunst ved hjelp av design, om alkymi fra romantikken, og om design fra alkymi...

Er krystallisering en prosess som må skje *innen* vi kan speile noe: altså å ta utgangspunktet i noe som allerede finnes, gjøre det noe spesielt og presist, som utgangspunkt for å forstå virkeligheten på et grunnlag som er *utspring* i kunst, men der designens rolle—som livgivende prinsipp—kan være å vekke dette potensiale?

[A]

[D]

[R]

[R]

[A]

[D]

[D]

[R]

[A]

A = alkymi
D = design
R = romantikk

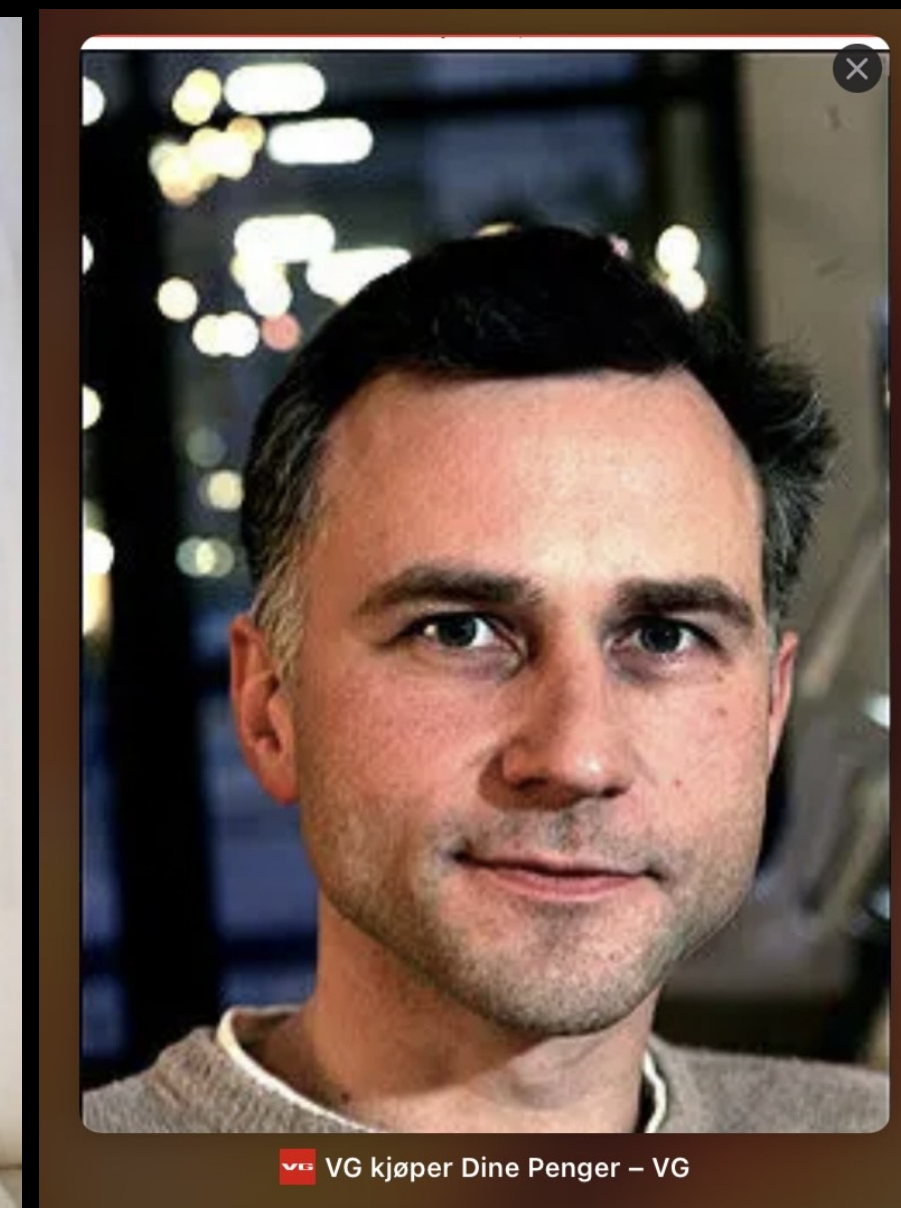
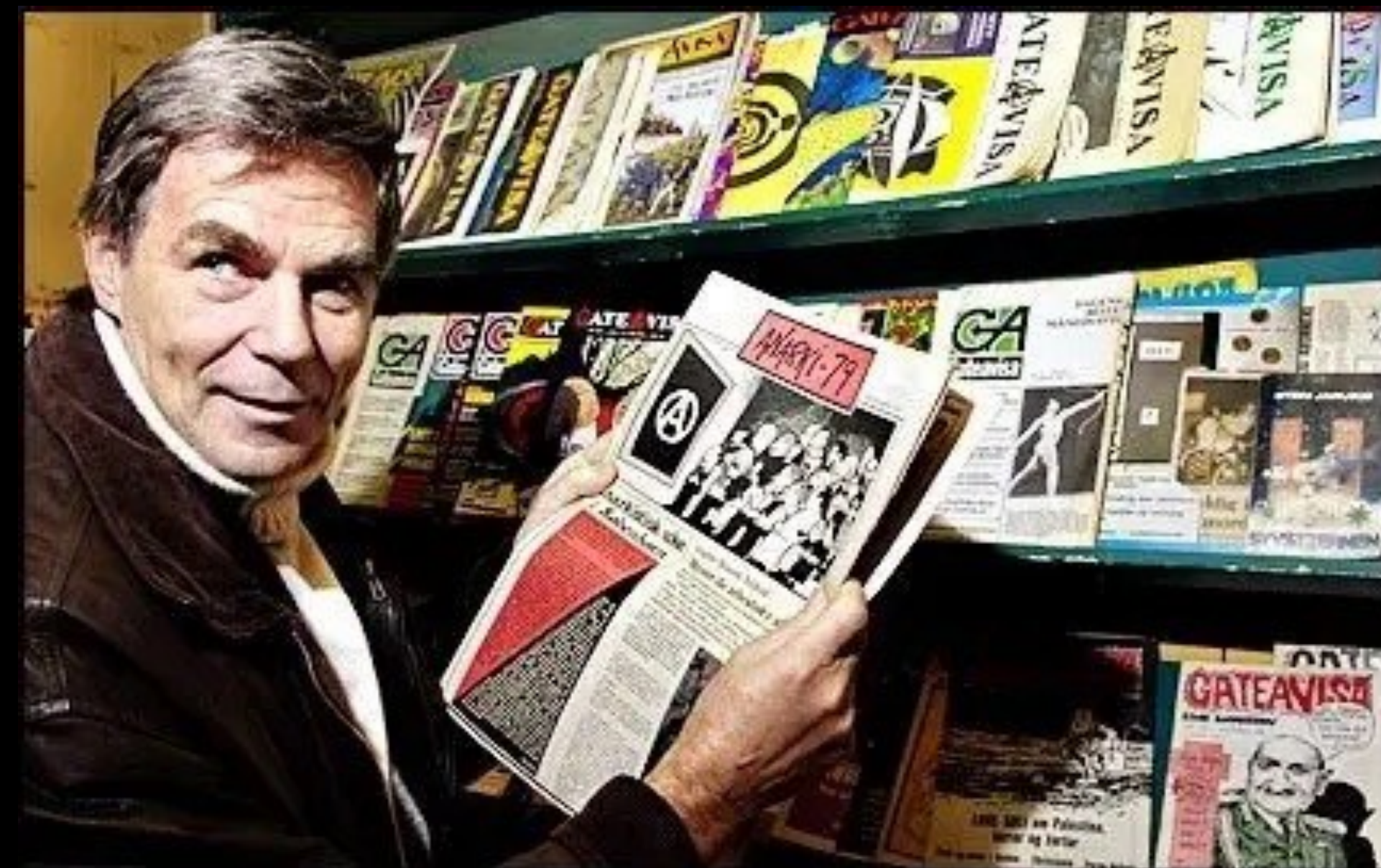
GYLDENAL
NORSK FORLAG

**FINN JOR
FREMtiden
ER IKKE
HVA DEN
VAR**

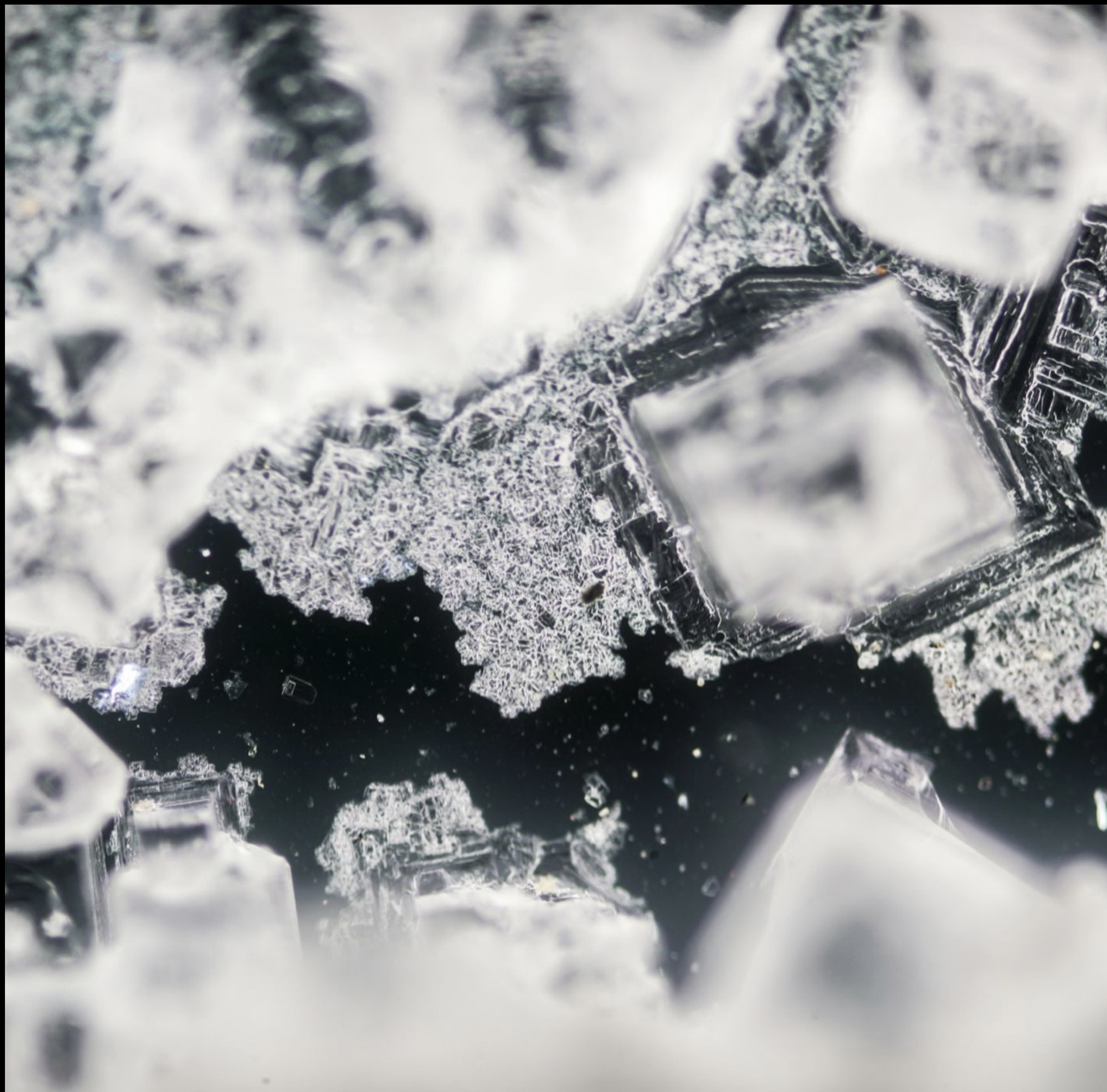
Europa/
fremtidsdrømmer
gjennom
2500 år

Christian Vennerød
(Gateavisa og Dine penger)

VG kjøper Dine Penger – VG

Sigmund Freud (1856-1939)

Kaffekjele-logikken

Aslak Sira Myhre
Nasjonalbibliotekar

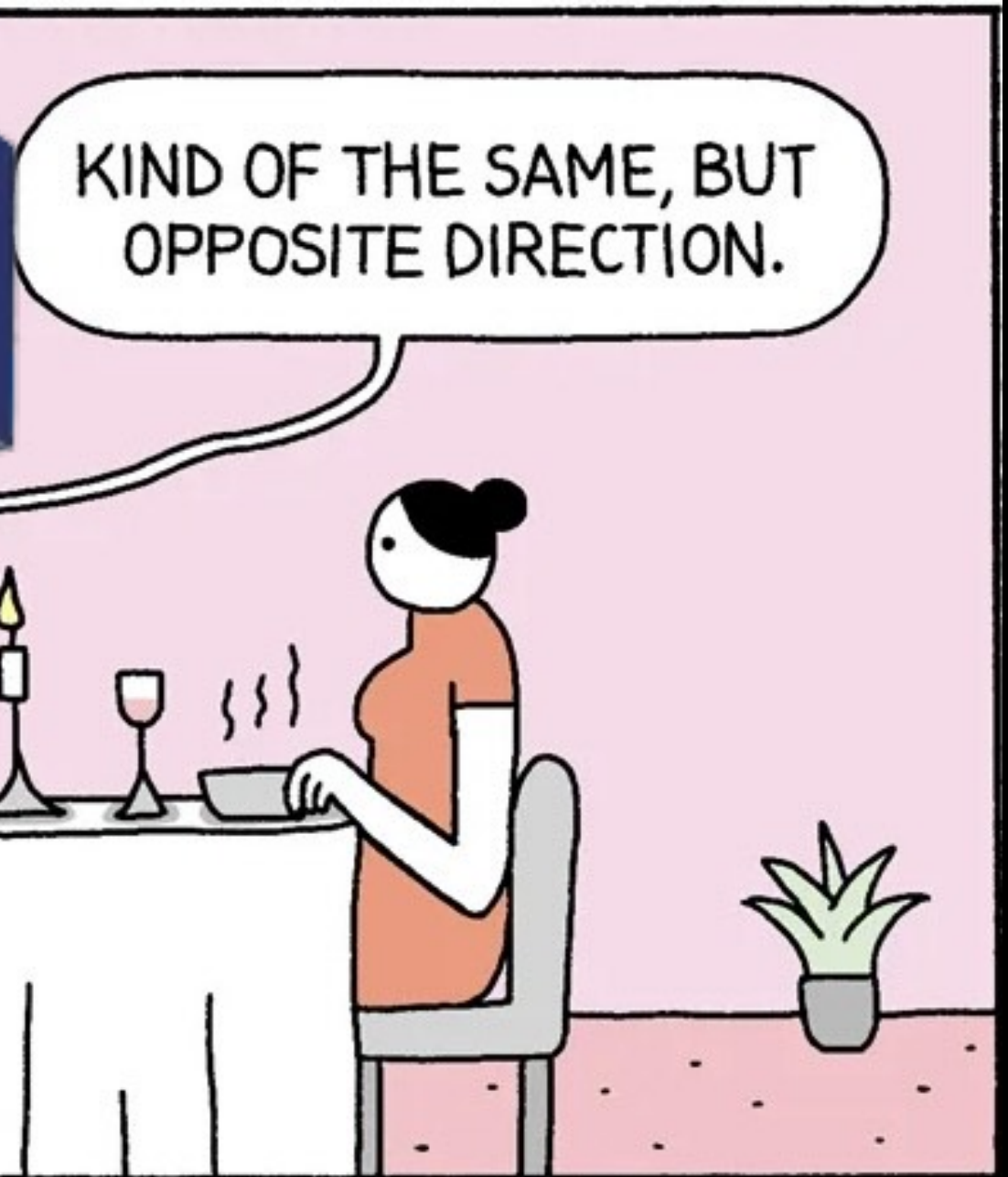
«SOMTIMS ven aig svefndrauma
kan
aig draumen ein simpl, silly draum
SO er den: AIG imago meg self
lefa innside ein astroide
vid hundre odder humans
reisen vekk fra Systm Sol
ne meir moons
FOR all tiim
onli fara out.
VUL det einsamme
i uss da fersvinna?»

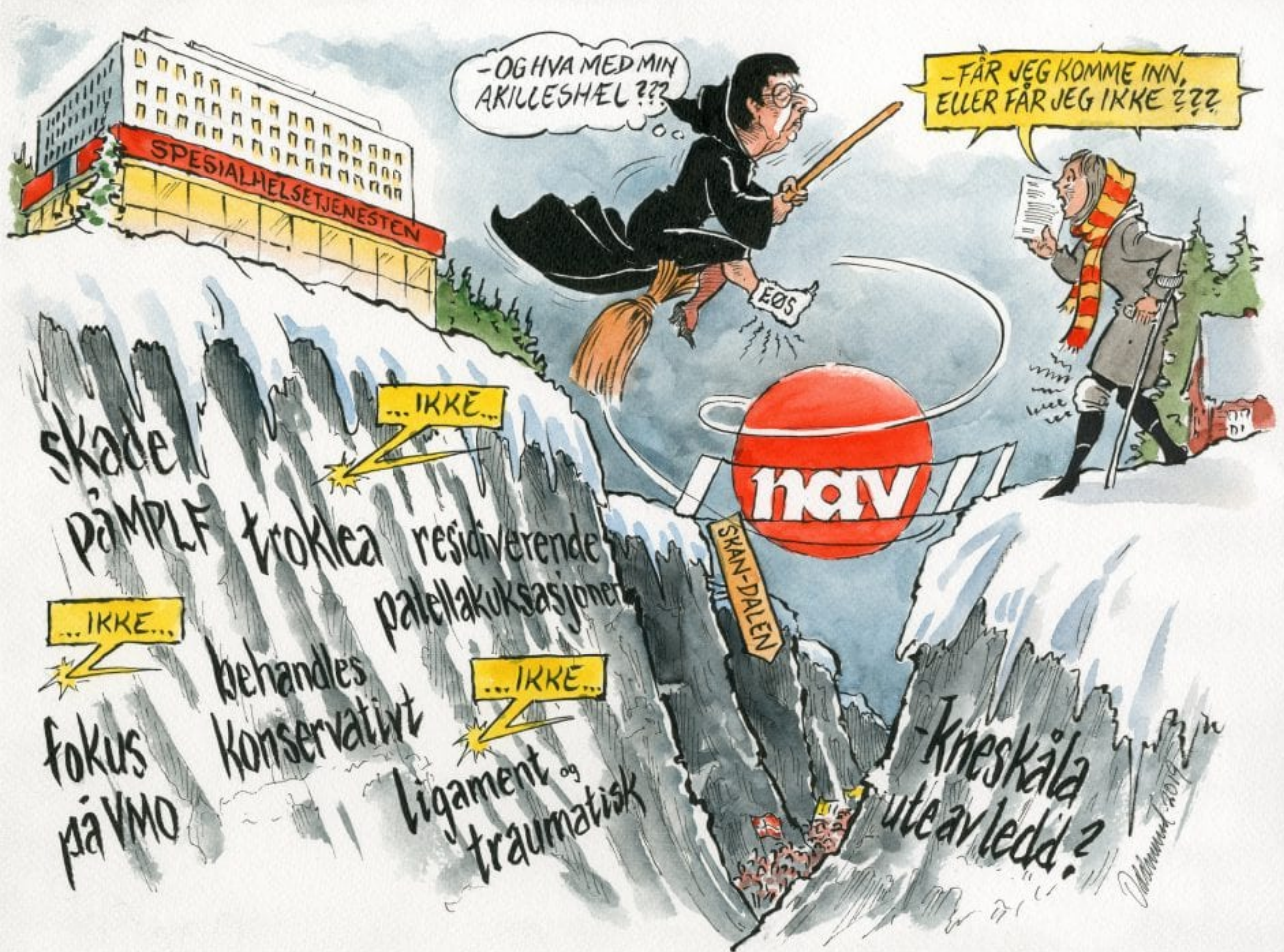
utdrag fra Øyvind Rimbereids
Solaris korrigeret.

Nordsjøen etter oljen—et litterært perspektiv

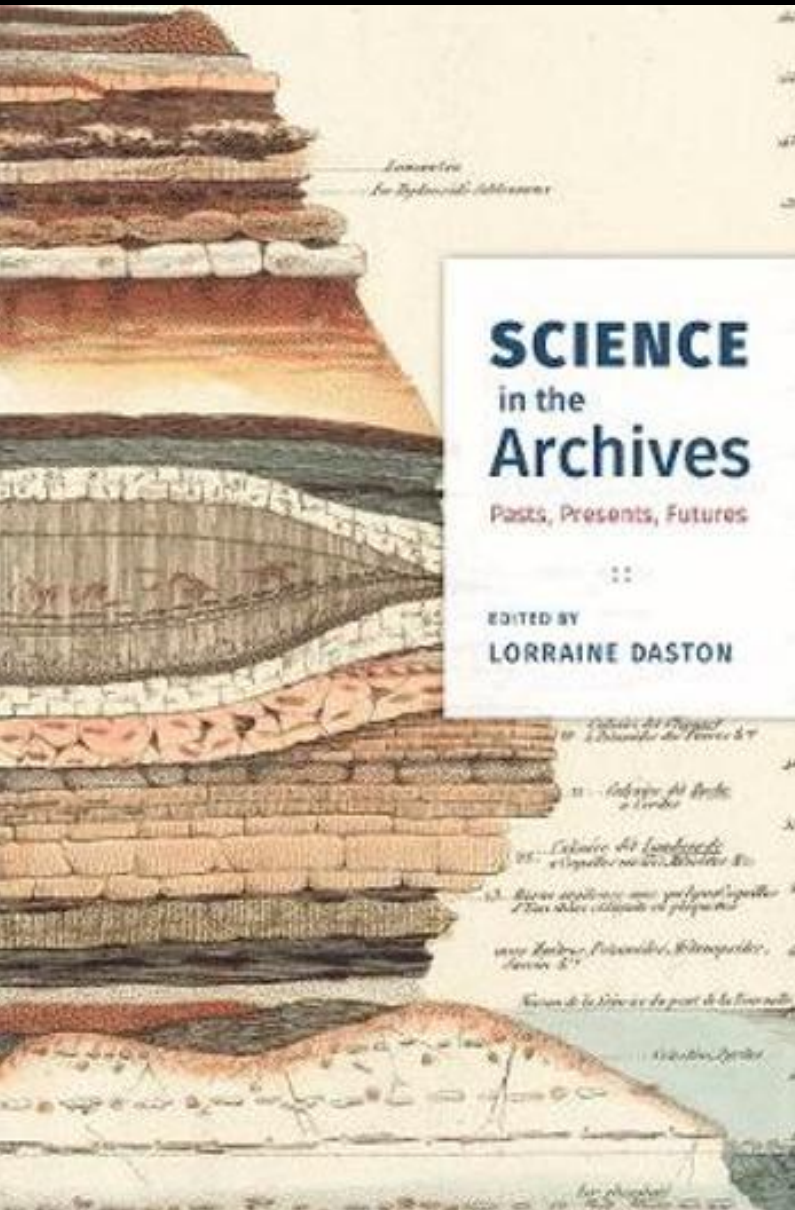
«Med utgangspunkt i tekster av blant andre Marit Eikemo og Øyvind Rimbereid vil forelesningen belyse hvordan oljeindustrien har endret Nordsjøen og våre kulturelle forestillinger om dette tradisjonsrike havområdet.» (www.uio.no)

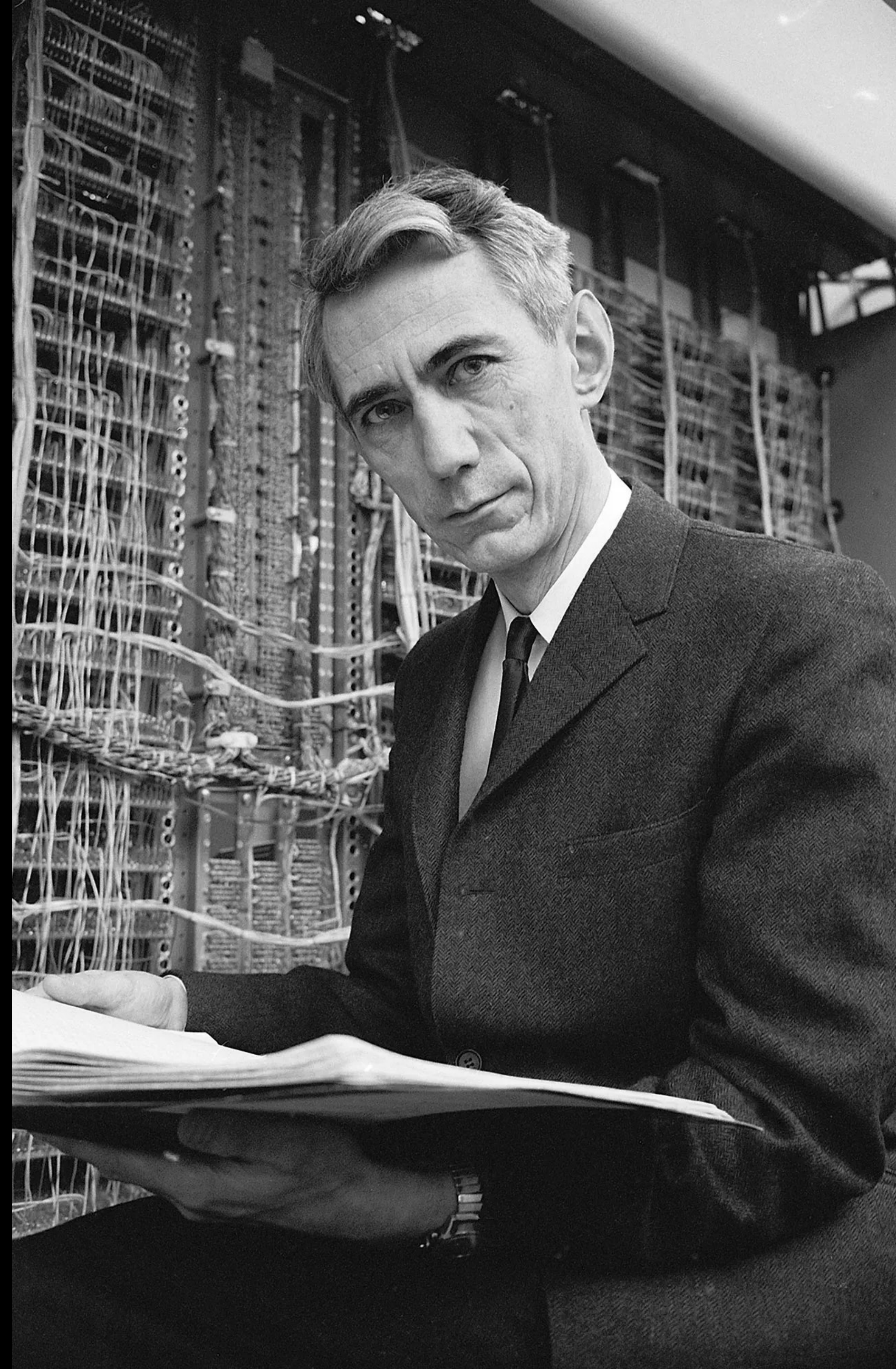

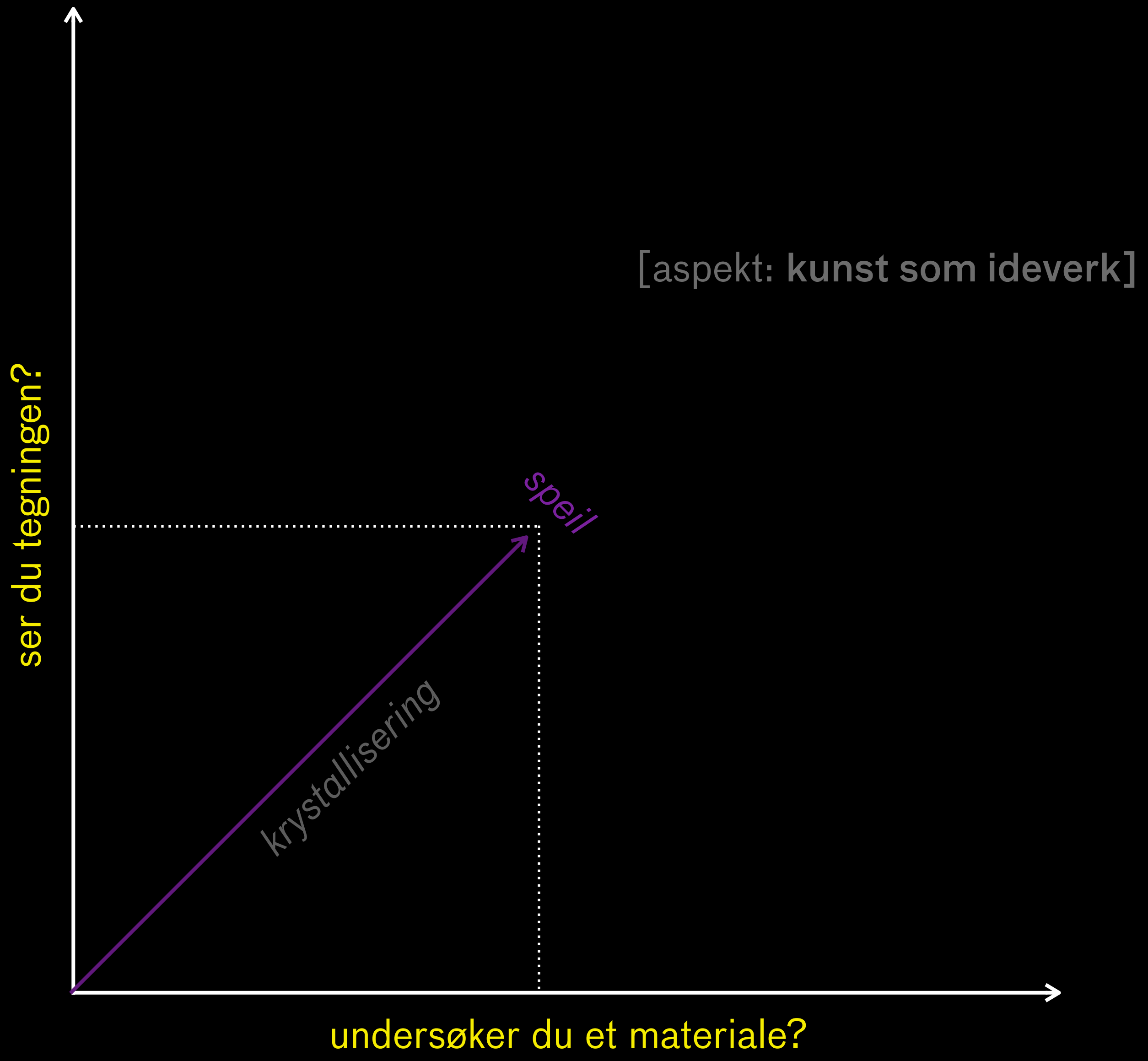
Lorraine Daston
Vitenskapshistoriker

Claude Shannon
Den matematiske kommunikasjons-
teoriens far

DESIGN:

Velázquez, Diego (1599-1660)
Los meninas/Hoffpikene 1656

markering av personene i bildet

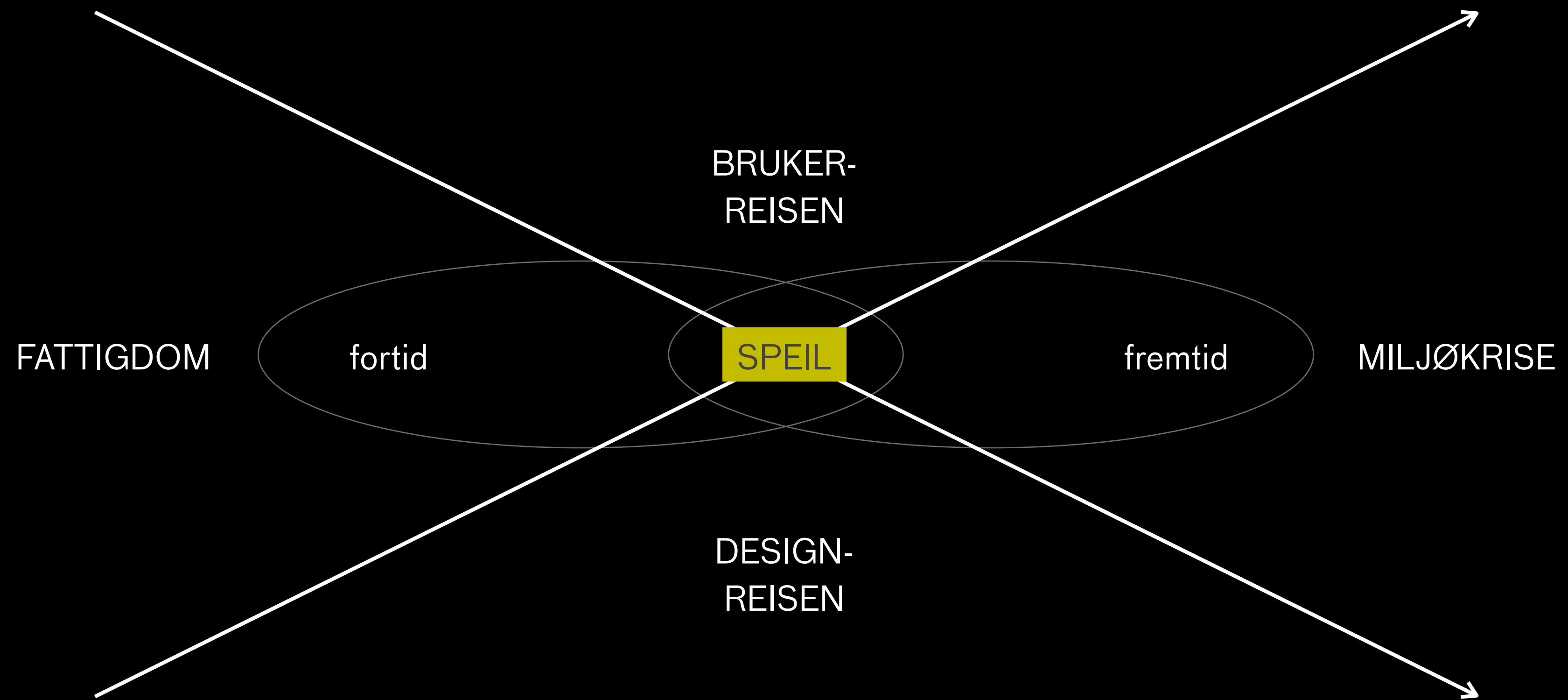

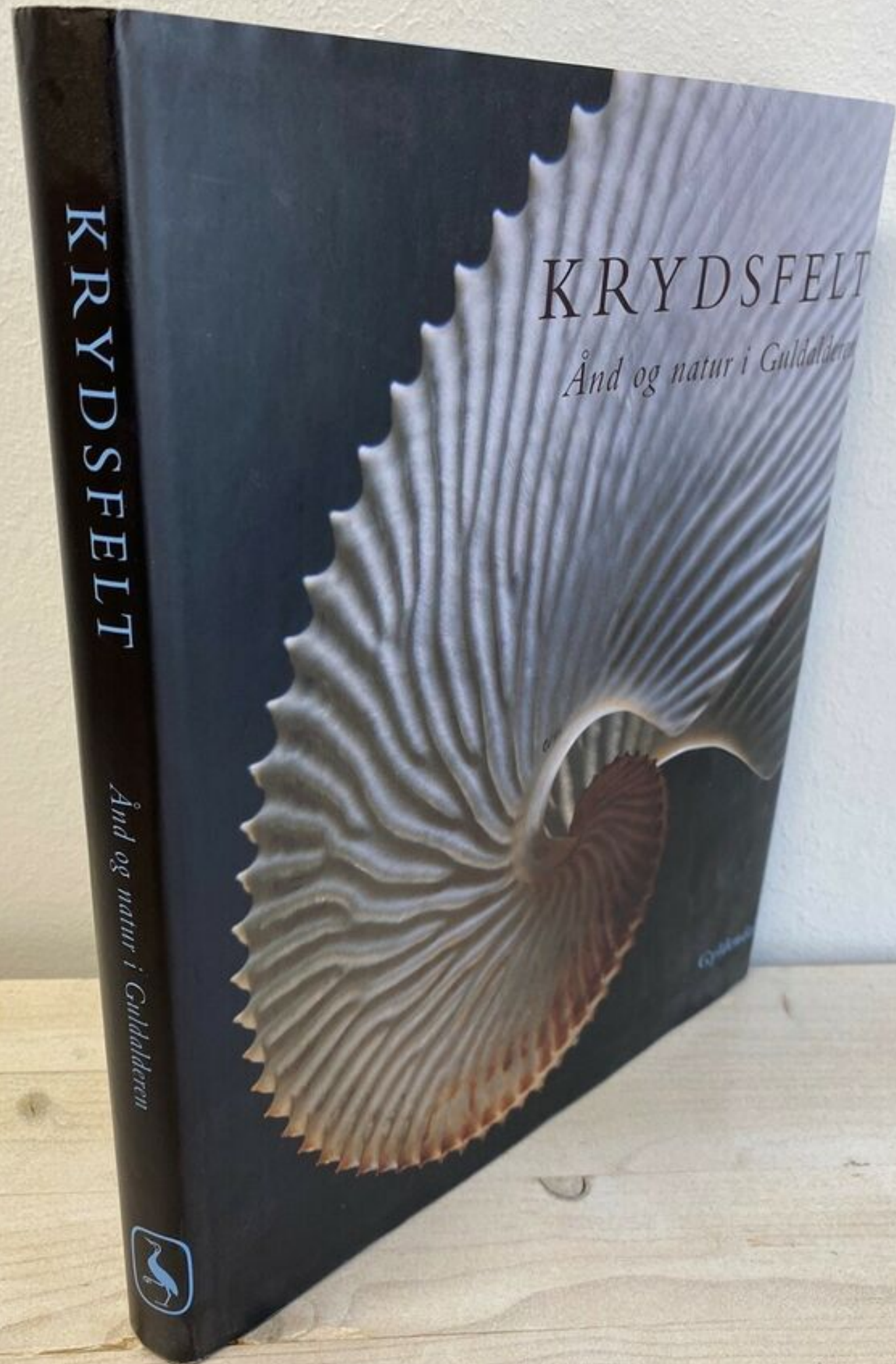
KONTAKTSONE (begrep)

“I use this term to refer to social spaces where cultures meet, clash, and grapple with each other, often in contexts of highly asymmetrical relations of power, such as colonialism, slavery, or their aftermaths as they are lived out in many parts of the world today. Eventually I will use the term to reconsider the models of community that many of us rely on in teaching and theorizing and that are under challenge today.”

(Mary Louise Pratt, 1991)

09:23 tir. 8. mar. 52 %

AA bibsys-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com

B Apple Bing Google

dampende potet – Google Søk Krydsfelt : ånd og natur i guldalderen - BIBSYS Consortium

FINN OG BESTILL

SEND TIL

DETALJER

ANDRE RESSUR...

Detaljer ^

Tittel	Krydsfelt : ånd og natur i guldalderen
Medforfatter / Bidragsyter	Mogens Bencard >
Ansvarsangivelse	redaktion: Mogens Bencard
Emner	Danmark -- Kulturhistorie, 1800-tallet > danmark > 1800-tallet > kulturhistorie > kunsthistorie >
Utgiver	Gyldendal
Utgivelsested	København
Årstall	2000
Format	274 s. ill. 30 cm
Språk	Dansk
Noter	Innbundet
Dewey	948.904 (NB) 948.904 509 709.489
ID	ISBN : 8700466387
Objekt-ID	71467318310002201
Kilde	Bibliotekatalogen

Oria benytter [cookies](#) (informasjonskapsler). Ved å bruke tjenesten samtykker du i at vi kan sette cookies i din nettleser.

GODTA

Faust

Mefisto
(en djevel)

Stykket kom ut i 18081, og ble senere adaptert til opera av den franske komponisten Charles Gounod (1859). Forfatteren Thomas Mann skrev (1947) Dr. Faustus based på Goethes stykke.